

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО**

**Факультет фізичної культури та спорту
Кафедра теорії та методики фізичної культури**



ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної

роботи

О. А. Кузнецова

«27» серпня 2019 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ В ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ**

Ступінь магістра

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

спеціальність 014 «Середня освіта»

014.11 Середня освіта (Фізична культура)

Розробник програми: Литвиненко Ольга Михайлівна, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури, доктор філософії в галузі освіти, доцент

Програму схвалено на засіданні кафедри теорії та методики фізичної культури
Протокол від «27» серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри теорії та методики
фізичної культури Ольга (Литвиненко О. М.)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>Денна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 4	01 Освіта/ Педагогіка	<u>Варіативна</u>	
	спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)		
Індивідуальне науково-дослідне завдання – написання наукової статті	014.11 Середня освіта (Фізична культура).	<i>Рік підготовки:</i>	
		2	
Загальна кількість годин – 120		<i>Семестр</i>	
		3	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента -5,5	Ступінь магістра	<i>Лекції</i>	
		4 год	-
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		14 год.	-
		<i>індивідуальні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		102 год.	-
		Вид контролю:	
		<i>Залік</i>	-

Мова навчання – українська.

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 120 год.: 18 год. – аудиторні заняття, 102 год. – самостійна робота (15% / 85%).

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>заочна форма навчання</i>	
Кількість кредитів – 4	01 Освіта/ Педагогіка	<u>Варіативна</u>	
	спеціальність 014 Середня освіта (Фізична культура)		
Індивідуальне науково-дослідне завдання – написання наукової статті	014.11 Середня освіта (Фізична культура).	<i>Рік підготовки:</i>	
Загальна кількість годин – 120		2	
		<i>Семестр</i>	
		3	-
		<i>Лекції</i>	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи студента -5,5	Ступінь магістра	4 год	-
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		8 год	-
		<i>індивідуальні</i>	
		-	-
		<i>Самостійна робота</i>	
		108 год	-
		Вид контролю:	
	<i>Залік</i>	-	

Мова навчання – українська.

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для заочної форми навчання – 120 год.: 12 год. – аудиторні заняття, 108 год. – самостійна робота (10%/90%).

2. Мета, завдання навчальної дисципліни та результати навчання

Мета курсу:

- формування в майбутніх учителів фізичної культури здатності до аналізу, співставлення, порівняння певних тенденцій розвитку фізичного виховання у історичній ретроспективі.

Завдання курсу:

1. Оволодіння знаннями з розвитку фізичного виховання в історії педагогічної думки як необхідної складової професійної підготовки.

2. Розвиток педагогічного мислення, здатності до аналітичного розуміння становлення і формування фізичного виховання, вміння рішення відповідно до педагогічних закономірностей, принципів виховання та навчання.

3. Формування вміння працювати з першоджерелами, аналізувати педагогічну літературу, оперувати поняттями педагогіки, розкривати гуманістичні та демократичні засади розвитку фізичного виховання за роки різних епох розвитку української держави.

Передумови для вивчення дисципліни. Попередніми дисциплінами, на яких ґрунтується дисципліна є теорія і методика фізичної культури, анатомія людини, фізіологія людини, теорія спортивного відбору.

Навчальна дисципліна складається із 4 кредитів ЕКТС.

Очікувані результати навчання:

ПРН 1. Демонструє спеціалізовані концептуальні знання на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, зокрема в контексті дослідницької роботи.

ПРН 4. Проводить дослідницьку та інноваційну діяльність.

ПРН 10. Здатний до професійної самоосвіти, особистісного зростання, проектування подальших освітніх траєкторій

ПРН 11. Вміє аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сфері освіти.

ПРН 13. Здатний аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати наукових досліджень у сфері вищої освіти.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальнопредметні:

- Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу, здатність вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень; аналізувати розвиток науки в системі цивілізаційного розвитку; мати уявлення про типи наукової раціональності; виявляти перспективи науково-технічного розвитку у світлі діалогу культур; оцінювати події наукового світогляду; застосовувати системний підхід до сприйняття розвитку науки **(ЗК 1)**;
- Здатність до самостійного освоєння й використання нових методів дослідження, до освоєння нових сфер професійної діяльності **(ЗК-5)**;
- Здатність самостійно здобувати й використовувати, у тому числі за допомогою інформаційних технологій, нові знання й уміння, безпосередньо не пов'язані зі сферою професійної діяльності **(ЗК-7)**.

II. Фахові:

ФК 3. Здатність здійснювати професійну й особистісну самоосвіту, проектувати подальші освітні маршрути й професійну кар'єру.

ФК 6. Готовність до систематизації, узагальнення й поширення вітчизняного й закордонного методичного досвіду в професійній області.

3. Програма навчальної дисципліни

Кредит 1. Фізичне виховання за часів давніх цивілізацій та в античному світі

Тема 1. Педагогічні ідеї Європейських цивілізацій.

Кредит 2. Традиції фізичного виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження.

Тема 2. Фізичне виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження

Кредит 3. Ідеї фізичного виховання від часів Київської Русі до Нового часу

Тема 3. Фізичне виховання від часів Київської Русі до Нового часу

Тема 4. Розвиток фізичного виховання у XIX столітті.

Тема 5. Теорія фізичного виховання П. Ф. Лесгафта.

Кредит 4. Вітчизняні педагоги про фізичне виховання у XX- XXI століття

Тема 6. Ідеї фізичного виховання у XX- XXI столітті.

Тема 7. Сучасні тенденції розвитку фізичного виховання в Україні.

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі:				
		лекції	практ. лабора	т.	інд	сам.роб
1	2	3	4	5	6	7
Кредит I. Фізичне виховання за часів давніх цивілізацій та в античному світі						
Тема 1. Педагогічні ідеї Європейських цивілізацій.	30	1	2	-	-	27
за I кредит	30	1	2	-	-	27
Кредит II. Традиції фізичного виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження.						
Тема 2. Фізичне виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження	30	1	2	-	-	27
за II кредит	30	1	2	-	-	27
Кредит III. Ідеї фізичного виховання від часів Київської Русі до Нового часу						
Тема 3. Фізичне виховання від часів Київської Русі до Нового часу.	9,5	0,5	2	-	-	7
Тема 4. Розвиток фізичного виховання у XIX столітті.	10,5	0,5	2	-	-	8
Тема 5. Теорія фізичного виховання П. Ф. Лесгафта.	10		2	-	-	8
за III кредит	30	1	6	-	-	23
Кредит IV. Вітчизняні педагоги про фізичне виховання у XX- XXI століття						
Тема 6. Ідеї фізичного виховання у XX- XXI столітті.	17,5	0,5	2	-	-	15
Тема 7. Сучасні тенденції розвитку фізичного виховання в Україні.	12,5	0,5	2	-	-	10
за IV кредит	30	1	4	-	-	25
Разом:	120	4	14	0	0	102

Заочна форма навчання

Назви кредитів і тем	Кількість годин					
	Усього	у тому числі:				
		лекції	практ.	лабора	Т	інд
1	8	9	10	11	12	13
Кредит I. Фізичне виховання за часів давніх цивілізацій та в античному світі						
Тема 1. Педагогічні ідеї Європейських цивілізацій.	30	1	2	-	-	27
за I кредит	30	1	2	-	-	27
Кредит II. Традиції фізичного виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження.						
Тема 2. Фізичне виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження	30	1	2	-	-	27
за II кредит	30	1	2	-	-	27
Кредит III. Ідеї фізичного виховання від часів Київської Русі до Нового часу						
Тема 3. Фізичне виховання від часів Київської Русі до Нового часу.	9,5	0,5	-	-	-	9
Тема 4. Розвиток фізичного виховання у XIX столітті.	10,5	0,5	1	-	-	9
Тема 5. Теорія фізичного виховання П. Ф. Лесгафта.	10	-	1	-	-	9
за III кредит	30	1	2	-	-	27
Кредит IV. Вітчизняні педагоги про фізичне виховання у XX- XXI століття						
Тема 6. Ідеї фізичного виховання у XX- XXI столітті.	16,5	0,5	1	-	-	15
Тема 7. Сучасні тенденції розвитку фізичного виховання в Україні.	13,5	0,5	1	-	-	12
за IV кредит	30	1	2	-	-	27
Разом:	120	4	8	0	0	108

5. Теми лекційних занять

Денна форма навчання

№ теми	Назва теми	Кіл-сть годин
1	Кредит I. Фізичне виховання за часів давніх цивілізацій та в античному світі Тема 1. Педагогічні ідеї Європейських цивілізацій.	1
	Кредит II. Традиції фізичного виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження. Тема 2. Фізичне виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження	1
2	Кредит III. Ідеї фізичного виховання від часів Київської Русі до Нового часу Тема 3. Фізичне виховання від часів Київської Русі до Нового часу. Тема 4. Розвиток фізичного виховання у XIX столітті.	0,5 0,5
	Кредит IV. Вітчизняні педагоги про фізичне виховання у XX- XXI століття Тема 6. Ідеї фізичного виховання у XX- XXI столітті. Тема 7. Сучасні тенденції розвитку фізичного виховання в Україні.	0,5 0,5

	Всього:	4
<i>Заочна форма навчання</i>		
№ теми	Назва теми	Кіл-сть годин
1	Кредит I. Фізичне виховання за часів давніх цивілізацій та в античному світі Тема 1. Педагогічні ідеї Європейських цивілізацій.	1
	Кредит II. Традиції фізичного виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження. Тема 2. Фізичне виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження	1
2	Кредит III. Ідеї фізичного виховання від часів Київської Русі до Нового часу Тема 3. Фізичне виховання від часів Київської Русі до Нового часу. Тема 4. Розвиток фізичного виховання у XIX столітті.	0,5 0,5
	Кредит IV. Вітчизняні педагоги про фізичне виховання у XX- XXI століття Тема 6. Ідеї фізичного виховання у XX- XXI столітті. Тема 7. Сучасні тенденції розвитку фізичного виховання в Україні.	0,5 0,5
	Всього:	4

6. Теми практичних занять.

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит I. Фізичне виховання за часів давніх цивілізацій та в античному світі	
1	Тема 1. Педагогічні ідеї Європейських цивілізацій.	2
	Кредит II. Традиції фізичного виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження.	
2	Тема 2. Фізичне виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження	2
	Кредит III. Ідеї фізичного виховання від часів Київської Русі до Нового часу	
3	Тема 3. Фізичне виховання від часів Київської Русі до Нового часу.	2
4	Тема 4. Розвиток фізичного виховання у XIX столітті.	2
5	Тема 5. Теорія фізичного виховання П. Ф. Лесгафта.	2
	Кредит IV. Вітчизняні педагоги про фізичне виховання у XX- XXI століття	
6	Тема 6. Ідеї фізичного виховання у XX- XXI столітті.	2
7	Тема 7. Сучасні тенденції розвитку фізичного виховання в Україні.	2
	Всього:	14

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит I. Фізичне виховання за часів давніх цивілізацій та в античному світі	
1	Тема 1. Педагогічні ідеї Європейських цивілізацій.	2
	Кредит II. Традиції фізичного виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження.	
2	Тема 2. Фізичне виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження	2
	Кредит III. Ідеї фізичного виховання від часів Київської Русі до Нового часу	
3	Тема 3. Фізичне виховання від часів Київської Русі до Нового часу.	-
4	Тема 4. Розвиток фізичного виховання у XIX столітті.	1
5	Тема 5. Теорія фізичного виховання П. Ф. Лесгафта.	1
	Кредит IV. Вітчизняні педагоги про фізичне виховання у XX-XXI століття	
6	Тема 6. Ідеї фізичного виховання у XX- XXI столітті.	1
7	Тема 7. Сучасні тенденції розвитку фізичного виховання в Україні.	1
	В с ь о г о :	8

7. Теми лабораторних занять – не передбачено**8. Самостійна робота***Денна форма навчання*

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит I. Фізичне виховання за часів давніх цивілізацій та в античному світі	
1	Тема 1. Педагогічні ідеї Європейських цивілізацій.	27
	Кредит II. Традиції фізичного виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження.	
2	Тема 2. Фізичне виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження	27
	Кредит III. Ідеї фізичного виховання від часів Київської Русі до Нового часу	
3	Тема 3. Фізичне виховання від часів Київської Русі до Нового часу.	7
4	Тема 4. Розвиток фізичного виховання у XIX столітті.	8
5	Тема 5. Теорія фізичного виховання П. Ф. Лесгафта.	8
	Кредит IV. Вітчизняні педагоги про фізичне виховання у XX-XXI століття	
6	Тема 6. Ідеї фізичного виховання у XX- XXI столітті.	15
7	Тема 7. Сучасні тенденції розвитку фізичного виховання в Україні.	10
	В с ь о г о :	102

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Кредит I. Фізичне виховання за часів давніх цивілізацій та в античному світі	
1	Тема 1. Педагогічні ідеї Європейських цивілізацій.	27
	Кредит II. Традиції фізичного виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження.	
2	Тема 2. Фізичне виховання в Європі в Середньовіччі та епоху Відродження	27
	Кредит III. Ідеї фізичного виховання від часів Київської Русі до Нового часу	
3	Тема 3. Фізичне виховання від часів Київської Русі до Нового часу.	9
4	Тема 4. Розвиток фізичного виховання у XIX столітті.	9
5	Тема 5. Теорія фізичного виховання П. Ф. Лесгафта.	9
	Кредит IV. Вітчизняні педагоги про фізичне виховання у XX-XXI століття	
6	Тема 6. Ідеї фізичного виховання у XX- XXI столітті.	15
7	Тема 7. Сучасні тенденції розвитку фізичного виховання в Україні.	12
	В с ь о г о :	108

9. Індивідуальне навчально-дослідне завдання

Індивідуальне науково-дослідне завдання – написання наукової статті фізичне виховання у поглядах видатних педагогів

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання

Індивідуальні завдання виконуються студентом на аркуші А4 в звичайній письмовій формі чи комп'ютерному наборі.

Вимоги до оформлення друкованого варіанту індивідуального завдання: шрифт - 14 кегль; інтервал - 1,5; поля: верхнє, нижнє – 2 см, лівє – 3 см, правє – 1,5 см.

Вимоги до виконання окремих видів індивідуальних завдань:

Підбір літератури з визначеної проблеми – список, повинен містити перелік спеціальної літератури (монографії, статті у наукових виданнях) та публікації з проблеми в ЗМІ (усього до 10-15 позицій). Оформлення, наприклад: Черненко Д.Н. Масовий спорт : навчальний посібник. Київ : Олімпійська література, 2017. 368 с

10. Форми роботи та критерії оцінювання

Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою.

Шкала оцінювання: національна та ЕКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
A	90 - 100	5 (відмінно)	5 /відм./ зараховано
B	80 - 89	4 (добре)	4 /добре/ зараховано
C	65 - 79		
D	55 - 64	3 (задовільно)	3 /задов./ зараховано
E	50 - 54		
FX	35 - 49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Критерії оцінювання знань та вмінь студентів на заняттях

Студенту виставляється «відмінно». Студент вільно володіє навчальним матеріалом на підставі вивченої основної та додаткової літератури, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.

Студенту виставляється «дуже добре». Студент володіє обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, має добрі знання та вміння для формулювання висновків, але допускає несуттєві неточності.

Студенту виставляється «добре». Студент володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає неточності.

Студенту виставляється «задовільно». Студент володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання у стандартних ситуаціях.

Студенту виставляється «мінімально задовільно». Студент володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно.

Оцінка за виконання індивідуального науково-дослідного завдання - правильність оформлення ІНДЗ, його науковий зміст, повнота розкриття питань, правильність оформлення списку літератури. Увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якась із вимог не буде виконана, то бали будуть знижені.

Критеріями оцінювання самостійної роботи є: здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи. *Реферативні дослідження*, які виконує студент за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на практичних заняттях або під час контролю за самостійною роботою студента. За один кредит студент може виконати лише одне реферативне дослідження або підготувати одну презентацію.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує кількість балів.

Кількість балів у кінці семестру повинна складати від 200 до 400 балів (за 4 кредити), тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 4 крд.

Поточне оцінювання та самостійна робота							КР	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	30	400/100
100	100	30	30	40	40	30		

12. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.

- Практичні: педагогічні ситуації.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проєктів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

13. Рекомендована література

Базова

1. Маляр Н.С. Організаційно-методичні основи превентивного фізичного виховання дітей старшого дошкільного віку: автореф. дисерт. ... канд. наук з фіз. вих і спорту: 24.00.02. Львів, 2014. 20 с.

Допоміжна

2. Макаренко А.С. Сочинения в семи томах. М.: АПН, 1957.
3. Сухомлинський В.О. Вибрані твори в 5-ти томах. – К.; Рад. Школа., 1976.

14.Інформаційні ресурси

- Педагогіка (Конспект лекцій) books.br.com.ua/themes/259/261
<http://books.br.com.ua/themes/259/261>

- Фіцула М.М.. Педагогіка. pedagogy.webukr.net/підручники-з-педагогіки-онлайн/м-м-фіцула-педагогіка/

<http://pedagogy.webukr.net/%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%80%D1%83%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA%D0%B8-%D0%B7->

<http://pedagogy.webukr.net/%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B8-%D0%BE%D0%BD%D0%BB%D0%B0%D0%B9%D0%BD/%D0%BC-%D0%BC-%D1%84%D1%96%D1%86%D1%83%D0%BB%D0%B0->

<http://pedagogy.webukr.net/%D0%BF%D0%B5%D0%B4%D0%B0%D0%B3%D0%BE%D0%B3%D1%96%D0%BA%D0%B0/>

- Гурський В.А., Присакар В.В. Педагогіка. Загальні основи педагогіки теорія освіти і навчання. У двох книгах. Книга 1: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Видання 2-е, доопрацьоване і доповнене. – Кам'янець-Подільський: Медобори-2006, 2014. – 218 с.

<http://dspace.kpnu.edu.ua:8080/jspui/bitstream/123456789/1238/1/%D0%93%D1%83%D1%80%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B95%D0%B4%D1%80%D1%83%D0%BA.pdf>